

ВІЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

49.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 28-го Юня — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 28-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

25-го Юня, въ Высочайшій день рождения Его Величества Государя Императора, Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Ковенскій Генералъ-Губернаторъ, Теодоръ Яковлевичъ Мирковичъ изволилъ принимать, въ 10½ часовъ утра, поздравленія отъ Гг. Военныхъ и Гражданскихъ чиновниковъ, Дворянства и Духовенства.

Послѣ принесенія поздравленія Его Высочайшему, совершена была въ Соборной Церкви Св. Николая, а также въ Римско-Католическомъ Катедральномъ костелѣ, и во всѣхъ прочихъ храмахъ въ Вильнѣ находящихся, Божественная Литургія, въ

С М Ъ С Ъ.

Обряды при погребеніи и при избраніи Папы.

(Окончаніе.)

IV.

Поклоненіе Кардиналовъ. Обнародованіе и коронація Папы.

Когда Папа уже будетъ избранъ, тогда кардиналъ деканъ приглашаетъ церемоніймейстера и секретаря св. Коллегіи, и самъ вмѣстѣ съ архи-дьякономъ, предстаетъ предъ новоизбраннымъ, спрашиваетъ у него, принимаетъ ли онъ избраніе его въ первосвященника, совершенное согласно каноническимъ правиламъ. (*Acceptas-ne electionem de te canonice factam in summum Pontificem?*). Получивъ согласіе, снова спрашиваетъ, какое избираетъ онъ для себя имя. Это имя зависитъ совершенно отъ воли самого Папы, за исключеніемъ одного только имени Петра. По произнесеніи имени, всѣ балдахины, поднятые надъ креслами кардиналовъ, опускаются посредствомъ придѣланныхъ для сего шнурковъ: одинъ только балдахинъ возвышающійся надъ избраннымъ, остается на мѣстѣ. Двое сидящихъ возлѣ него кардиналовъ, изъ уваженія ото двигаются дальше, чтобы не сидѣть слишкомъ близко. Кардиналы: Деканъ и Вице-Деканъ, ведутъ новоизбраннаго за оltарь, гдѣ облачаютъ его въ бѣлое папское одѣяніе, которое онъ долженъ носить съ тѣхъ поръ. Заслѣ новоизбранный подходитъ къ оltарю.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Dnia 25-go Czerwca, jako w dniu wielkiej i radośnej Uroczystości Urodzin NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Jego Mości, P. Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Kowieński Jenerał-Gubernator, Mirkowiec, o pół do jedenastej z rana przyjmował powińszowania PP. Wojennych i Cywilnych Urzędników, Dworzanstwa i Duchowieństwa.

Następnie w Katedralnym Kościele Św. Mikołaja, tudzież w Katedrze Rzymsko-Katolickiej i innych świątyniach znajdujących się w Wilnie, odbyło się przy odgłosie dział z twierdzy, wśród licznego zgromadzonego ludu, uroczyste nabożeństwo, zakończone modłami o zdrowie i pomyślność

ROZMAITOŚCI.

ОБРЯДЫ ПРИ ПОГРЕБЕНІИ И ПРИ ОБИОРЪ ПАПІЕЖА.

(Докончєніє.)

IV.

Hold Kardynałów. Ogłoszenie i Koronacya Papieża.

Skoro Papież jest już obrany. Kardynał-Dziekan wzywa Mistrza obrzędów i Sekretarza św. Kollegium, i sam wraz z Arcy-Kapłanem i Archi-Dyakonem, stanawszy przed nowo-obranym, pyta go, azali przyjmuje wybór siebie na Najwyższego Kapłana, dokonany podług przepisów kanonicznych. (*Acceptas-ne electionem de te canonice factam in summum Pontificem?*). Otrzymawszy zgodzenie się jego, zapytuje powtórnie jakie sobie imię przybiera. Imię to zależy całkiem od woli samego Papieża, z wyłączeniem tylko jednego imienia Piotra. Skoro je wyrzekł, wszystkie baldachiny, rozpięte nad krzesłami Kardynałów, opadają za pociągnięciem sznurka; sam tylko baldachim nad siedzeniem obranego pozostaje na miejscu. Dwaj siedzący obok niego Kardynałowie odsuwają się przez uszanowanie, aby zbyt blisko nie siedzieli. Kardynałowie: Dziekan i Wice-Dziekan, prowadzą nowo-obranego za oltarz, gdzie przywdziewa białą szatę Papieżką, którą odtąd ma nosić. Potem powraca do oltarza, i zasiadłszy na tronie krzesła, ustawionem na stopniach, przyjmuje pierwszy Hold (*adoratio*) od św. Kollegium, którego członkowie, na kolanach, przystępują do ucałowania jego nogi i ręki, i nawzajem, powstawszy, otrzymują od niego pocałowanie,

присутствіи многочисленнаго собранія народа, по окончаніи которой, принесено было благодарственное Господу Богу молебствіе о здравіи и благоденствіи Августѣйшаго Виновики торжества, съ провозглашеніемъ многолѣтія Государю Императору и всей Императорской Фамиліи, при пушечной пальбѣ изъ Виленскихъ укрѣпленій.

Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ.

Санктпетербургъ, 23 Іюня.

Его Королевское Высочество Наслѣднй Принцъ Виртембергскій, въ Воскресенье, 16-го Іюня, изволилъ прибыть въ Петергофъ, въ вождѣльномъ здравіи.

5-го Іюня, скончался здѣсь, въ С. Петербургѣ, Членъ Императорской Академіи Наукъ по Отдѣленію Русскаго Языка и Словесности, Статскій Совѣтникъ Михаилъ Евстафьевичъ *Добановъ*, извѣстный къ Литературѣ переводами нѣкоторыхъ трагедій Расина и оригинальными стихотворными произведеніями.

Варшава, 18 (30 Іюня).

Его Святлости Намѣстникъ Царства, Г-нъ Генералъ Фельдмаршалъ Князь Варшавскій съ Супругою и Дочерью выѣхалъ въ минувшую ночь, изъ Варшавы въ С. Петербургъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 20 Іюня.

На прошедшемъ засѣданіи палаты депутатовъ, утвержденъ временный проектъ закона относительно частнаго преобразованія почтовой части, по силѣ коего, взимаемый донныи проценты при пересылкѣ денегъ, уменьшены до половины; а плата за простую корреспонденцію въ самой Франціи, назначена въ 20 сантим. (5 коп.). Потомъ палата, большинствомъ 232 голосовъ противъ одного, утвердила вчера требуюмую министерствомъ сумму на устройство электрическаго телеграфа на желѣзной дорогѣ изъ Парижа въ Лилль.

— Палата перовъ, на вчерашнемъ засѣданіи, утвердивъ 21 проектъ законовъ мѣстнаго интереса, приступила къ превіамъ по требуемому кредиту въ 200,000 фр. для іюльскихъ празднествъ.

— Г-нъ Барантъ получилъ повелѣніе возвратиться къ своему посту въ С. Петербургъ.

и сѣвъ на богатоукрашенномъ креслѣ поставленномъ на ступеняхъ, принимаетъ первое поклоненіе (*adoratio*) отъ св. Коллегіи, члены коей, съ колѣнопреклоненіемъ цѣлуютъ его ноги и руки, потомъ, подышши, получаютъ отъ него цѣлованіе, называемое цѣлованіемъ мира. При семъ кардиналъ камергеръ надѣваетъ на палецъ его новый *Перстень Рыбья*, именующійся такимъ образомъ въ память св. Петра, который былъ прежде рыбакомъ, и украшенный изображеніями: того же св. Апостола въ тотъ моментъ, когда онъ закидываетъ сѣть, и св. Павла. За симъ Папа вручаетъ его церемоніи-стеру, съ приказаніемъ, чтобы были вырѣзаны на немъ его гербъ и имя; потомъ употребляетъ его во все продолженіе своего правленія, какъ извѣстно, при печатаніи бреве и другихъ бумагъ выходящихъ изъ папской канцеляріи, кромѣ буллъ, для которыхъ есть особая печать.

По окончаніи перваго поклоненія, кардиналъ-деканъ, предшествуемый церемоніи-мейстеромъ, со крестомъ, отправляется на большой балконъ, въ такъ называемую *Ложу* квинцальскаго дворца, и приказавъ пробить входъ въ оную, задѣланный при началіи конклава, возглаголетъ собравшемуся народу объ избраніи новаго Папы въ слѣдующихъ словахъ: *Annuntio vobis gaudium magnum; Papam habemus eminentissimum ac reverendissimum dominum NN, qui sibi imposuit nomen N.* (Возвѣщаю вамъ великую радость: Мы имѣемъ Папу Пресвѣтѣйшаго и Преославленнѣйшаго NN, принятаго имя N).

Того же числа, по обнародованіи, вновь избранный Папа, отправляется въ Ватиканъ, предшествуе-

НАЈМІЛОЩІВШЕГО МОНАРХУ і całej Najjaśniejszej Jego Familii.

Wieczorem miasto było oświecone.

St. Petersburg, 23 go Czerwca.

Jego Królewska Wysokość, Xiążę Następca tronu Wirtembergski, dnia 16-go Czerwca, w Niedzielę, raczył przybyć do Peterhofu, w pożądanym stanie zdrowiu.

Dnia 5-go Czerwca, zakończył życie w Petersburgu, Członek Cesarskiej Akademii Nauk, wydziału Języka Rosyjskiego i Literatury. Radca Stału Michał *Lobanow*, znany w literaturze z tłumaczenia niektórych tragedji Rasyna i z oryginalnych utworów poetyckich.

Warszawa, 18 (30) czerwca.

J. O. Xiążę Warszawski, Jenerał Feldmarszałek, Namiestnik Krolewstwa, wyjechał dziś w nocy z dostojną Małżonką swą i córką, z Warszawy do Petersburga.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, 20 czerwca.

Na onegdajszemъ posiedzeniu Izby Deputowanychъ przyjęty został tymczasowy projektъ do prawa względemъ częściowej reformy pocztowej, mocą którego, dotychczasowy procentъ od przesyłanychъ pieniędzy o połowę zmniejszony został; porto zaś od prostychъ listów, ustanowione jest wewnątrz Francyi 20 cent. (5 kopiejek). Następnie, Izba, 232 głosami przeciwъ jednemu, uchwaliła żadaną przez gabinetъ sumę, na urządzenie telegrafu elektrycznego wzdłuż drogi żelaznej między Paryżemъ a Lille.

— Na wczorajszemъ posiedzeniu Izba Parów, po przyjęciu 21 projektówъ do prawa miejscowego interessu, przystąpiła do rozprawъ nadъ żadanymъ kredytemъ 200,000 fr. na uroczystości lipcowe.

— P. Barante otrzymałъ rozkazъ wrócić na swoją posadę poselską do Petersburga.

zwane pocałowaniemъ pokoju. Naówczas Kardynał Szambelan wkłada na palecъ jego nowy *Perstень Rybka*, zwany takъ na pamiątkę Piotra św., który był naprzódъ rybakiem, i ozdobiony wizerunkami: tegoż św. Apostoła zarzucającego sieć ewangeliczną, i św. Pawła. Papież oddaje go zъ kolei Mistrzowi obrzędów, aby kazałъ wyrzeć na nimъ jego herbъ i imię; i w całymъ ciągu swego panowania, używa go, jakъ wiadomo, do pieczętowania *breve* i innychъ pismъ wychodzącychъ zъ kancelaryi Apostolskiej, prócz bulli, do których jestъ pieczęć osobna.

Po złożeniu pierwszego hołdu, Kardynał-Dziekan, poprzedzony przez Mistrza obrzędówъ zъ krzyżemъ, udaje się na wielki balkonъ, takъ zwany *Łoże* pałacu Kwirynalskiego, i rozkazawszy wybić mur, którym, podczas Konklawe, zamknięty byłъ jego otwórъ zewnętrzny, ogłasza zebranemu ludowi elekcyę nowego Papieża wъ tychъ słowachъ: *Annuntio vobis gaudium magnum; Papam habemus eminentissimum ac reverendissimum dominum NN, qui sibi imposuit nomen N.* (Zwiewstuję wamъ wielką radość; Papieżemъ mamy Najjaśniejszego i Najwielebniejszego Pana NN, który przybrałъ imię N).

Tegożъ dnia po ogłoszeniu, nowo-obrany Papież, udaje się do Watykanu, poprzedzony przez Kardynałów, przyo-

— Графъ Сальванди отправляется въ Альжиръ, на сватбу шурина своего г-на Ферей, офицера одного изъ находящихся въ Африкѣ полковъ, который женится на дочери маршала Бюжо. Должность его въ министерствѣ исправляетъ министръ публичныхъ работъ, Г. Дюмонъ.

— Въ *la Presse* напечатано письмо изъ Марокко, въ коемъ сообщаютъ, что отношенія между Марокко и Франціею снова начинаютъ заштытываться; императоръ отказалъ французскимъ войскамъ въ позволеніи войти въ марокканскія владѣнія, для преслѣдованія и наказанія племенъ, доставляющихъ Абд-эль-Кадеру подкрѣпленіе и содѣйствіе.

— Изъ Барселоны отъ 12 го с. м. сообщаютъ, что нѣсколько испанскихъ выходцевъ ворвались, 8-го ч., изъ Франціи въ Жироускую провинцію, съ цѣлю взволновать Каталонію; во двинувшись, въ схваткѣ съ отрядомъ войскъ, трехъ челов. убитыми, снова бѣжали во Францію, гдѣ тотчасъ были обезоружены.

21 Іюня.

Палата депутатовъ утвердила сегодня бюджетъ доходовъ на 1847 годъ, 239 гласами противъ 13.

— Министръ внутреннихъ дѣлъ отказалъ въ позволеніи образовать центральное общество, которое предполагали учредить въ Парижѣ въ пользу свободной торговли.

— Кардиналъ де ла Туръ Доверья, Арраскій епископъ, все еще живеть въ Парижѣ; кажется, что онъ оставилъ намѣреніе ѣхать въ Римъ.

— Говорятъ, что Папа Григорій XVI завѣщалъ Королевѣ французской изящной работы крестъ, изъ слоновой кости, который покойнымъ дорого былъ цѣнимъ и хранимъ въ образной.

— Тунисскій Бей купилъ въ Парижѣ землю съ тѣмъ, чтобы построить на оной образцовый институтъ для тунисскаго юношества.

— Докторъ Лаллеманъ получилъ отъ Ибрагима паши, за леченіе его, 150,000 фр., и прекрасный домъ въ Каирѣ.

22 Іюня.

Министерскій переломъ въ Англіи, внушаетъ нашему кабинету нѣкоторыя опасенія. Курьеры между Парижемъ и Лондономъ постоянно раздѣляются въ продолженіи нѣсколькихъ недѣль, чего уже давно не было.

— Слышно, что эскадра принца Жуэвильскаго находится теперь у береговъ Испаніи, куда въ скоромъ времени придетъ и англійская эскадра.

— Принцъ Жуэвильскій посѣтитъ и Неаполь, но по силѣ существующихъ договоровъ, можетъ войти въ тамошнюю гавань только съ 4 кораблями.

мый кардиналами, одѣтыми въ пурпуровыя намитиліи. Тамъ надѣвъ золотую митру и серебряныя ризы, идетъ въ Сикстинскую церковь, садится по срединѣ алтаря и принимаетъ второе поклоненіе кардиналовъ. Оттуда, несомый на тронномъ стулѣ (*la Sedia*), отправляется въ церковь св. Петра, гдѣ принимаетъ третіе поклоненіе кардиналовъ, и вставъ со стула, въ первый разъ благославляетъ собравшійся народъ. Наконецъ будучи перенесенъ обратно въ Ватиканъ, въ сопровожденіи той же свиты, съ которою прибылъ, возвращается въ квиринальскій дворецъ.

Въ назначенный для коронованія день, Папа перѣзжаетъ окончательно въ Ватиканъ, въ великолѣпной каретѣ, со стеклянными стѣнами, въ сопровожденіи двухъ знатныхъ иностранныхъ кардиналовъ. При входѣ свиты на мостъ, передъ замкомъ св. Ангела, пушечные выстрѣлы этой крѣпости приветствуютъ новаго монарха, и большія знамена съ его гербомъ начинаютъ развѣваться на башняхъ и стѣнахъ укрѣпленій. Въ Ватиканѣ, Папа надѣваетъ священническія ризы, и сѣвъ снова въ кресло, отправляется, съ большою свитою, въ церковь св. Петра. Въ преддверіи, великолѣпно убранномъ, оставляетъ кресло, и садится на возвышенный престолъ, по обѣимъ сторонамъ коего, кардиналы помѣщаются на скамьяхъ. Архисвященникъ, кардиналъ базилика, приветствуетъ его поздравительною рѣчью; за симъ, со вѣстмъ духовенствомъ этой церкви, приступаетъ къ цѣлованію его руки и ноги. Послѣ совершенія сего обряда, Папа сходитъ съ престола, садится снова въ кресло, и при звукѣ трубъ и литавровъ, вносится въ церковь главными дверями. Это одна изъ торжественнѣйшихъ минутъ всего обряда.

— Hr. Salwandy wyjechał do Algieru, w celu znajowania się na obrzędzie weselnym szwagra swego, P. Ferrey, oficera służącego w jednym z półków załogi Afrykańskiej, który posłubia córkę Marszałka Bugeaud. Miejsce jego w ministerstwie zastępuje Minister robót publicznych, P. Dumont.

— *La Presse* zawiera list z Marokko, donoszący, że stosunki między Cesarzem marokańskim i Francją zaczynają się wkręcać na nowo; gdyż Cesarz odmówił wojskom francuzkim pozwolenia wejścia na ziemię marokańską, dla ścigania i ukarania pokoleń, które Abd-el-Kaderowi udzielają posiłków i wsparcia.

— Z Barcelony donoszą pod d. 12 b. m., że pewna liczba wychodźców hiszpańskich, wkroczyła d. 8 z Francji do prowincji Girona, w celu wzburzenia Katalonii; ale utraciwszy w potyczce z oddziałami wojska trzech ludzi w zabitych, szukali znowu schronienia we Francji, gdzie n. t. ychmiast rozbrojeni zostali.

Dnia 21 czerwca.

Izba Deputowanych uchwaliła dzisiaj budżet dochodów za rok 1847, 239 głosami przeciw 13.

— Minister spraw wewnętrznych odmówił pozwolenia na utworzenie centralnego związku, który się chciał zawiązać w Paryżu na korzyść wolnego handlu.

— Mychaś, że Grzegorz XVI-ty zapisał Królowej Francuzów piękny krzyż ze słonowej kości, który wielce cenili i miał zawsze w swym Oratorium.

— Kardynał de la Tour d'Auvergne. Biskup z Arras, bawi ciągle w Paryżu; zdaje się, że zaniechał podróży do Rzymu.

— Bej Tunetański zakupił grunt w Paryżu, w celu wybudowania na nim wzorowego instytutu dla młodych Tunetańców.

— Dr. Lallemand otrzymał za kuracyą od Ibrahima-Baszy 150,000 fr. i piękny dom w Kairze.

Dnia 22 czerwca.

Przesilenie ministryalne w Anglii napełnia nasz gabinet niejaką obawą. Bieg gonców pomiędzy Paryżem a Londynem nie był od wielu lat tak częsty, jak teraz od kilku tygodni.

— Słychać, że eskadra pod rozkazami Xięcia Joinville, znajduje się teraz przy brzegach Hiszpanii, gdzie się wkrótce także ma ukazać eskadra Angielska.

— Xiąże Joinville zwiedzi także Neapol, ale według układów dyplomatycznych, z czterema tylko okrętami może wpłynąć do tamtejszego portu.

dzianych w purpurę. Tam wdziawszy mitrę złotą i ornat srebrny, idzie do kaplicy Sytyńskiej, zasiada na wężglowiu w środku ołtarza, i odbiera drugi hołd Kardynałów. Z tamtąd niesiony na tronie krzesła (*la Sedia*), udaje się do kościoła św. Piotra, gdzie odbiera trzeci hołd Kardynałów, i powstawszy z krzesła, udziela po raz pierwszy błogosławieństwo zebranemu ludowi. Nakoniec odniesiony również do Watykanu, w tymże samym orszaku, jak przy. był, do pałacu Kwirynalskiego powraca.

W dzień przeznaczony na koronacyą, Papież przejeżdża ostatecznie do pałacu Watykańskiego w paradnej, obrzędowej karecie, ze szklanymi ścianami, mając na przeciw siebie dwóch najznakomitszych Kardynałów cudzoziemskich. Gdy orszak wchodzi na most przed zamkiem św. Anioła, działa tej twierdzy witają nowego Monarchę, a wielkie chorągwie z jego herbem rozwijają się na wieżach i wałach. W Watykanie, Papież przywdziewa szaty kapłańskie, i zasiadłszy znowu na Sedii, niesiony jest w wielkim orszaku do kościoła św. Piotra. W przedśionku, przybranym uroczystością, opuszcza Sedię i zasiada na tronie tamże wzniesionym, po obu stronach którego, Kardynałowie zasiadają na ławkach. Arcy-Kapłan, Kardynał bazyliki, wita go winszującą przemową; poczem wraz z całym duchowieństwem tegoż kościoła, przystępuje do ucałowania jego ręki i nogi. Po dokonaniu tego obrzędu, Papież zstępuje z tronu, zasiada znowu na Sedii, i przy odgłosie trab i kotłów, niesiony jest do kościoła przez główne podwoje. Jest to jedna z najuroczystszych chwil całego obrzędu.

участь постигла, на вчерашнемъ засѣданіи, добавленіе, предложенное графомъ Виклофомъ, требовавшее продолженія постоянной пошлины въ 5 шил. съ квартала пшеницы. Палата отвергла оное большинствомъ 140 голосовъ противъ 107. За симъ дальнѣйшія совѣщанія отсрочены были до слѣдующаго засѣданія.

— Превія въ нижней палатѣ, по ирландскому поудительному биллю, и на вчерашнемъ засѣданіи не были еще кончены.

— Герцогъ Саксенъ-Кобургскій съ супругою своею и дядею, прибылъ изъ Лиссабона въ Соутгэмптонъ.

— Англійская эволюціонная эскадра, вышедшая изъ Корка 11-го с. м., зайдетъ сперва въ Бавтрійскую гавань, и высадитъ на берегъ войска, назначенныя для маневровъ.

— Члены общества противъ хлѣбныхъ законовъ, намѣрены черезъ два дня послѣ утвержденія Королевою хлѣбнаго билля, собраться для объявленія, что цѣль ихъ общества достигнута, что дальнѣйшія приношенія не нужны, и что собранія отсрочиваются на неопредѣленное время. Въмѣсто сего общества, учрежденъ будетъ комитетъ для наблюденія за всѣми дѣйствіями противниковъ съ цѣлію уничтожить слѣдствія билля и возстановить пошлины.

— Изъ Единбурга сообщаютъ, что колоссальная статуя изъ бѣлаго мрамора, въ честь Вальтеръ-Скотта, скоро будетъ кончена. Хвалить удивительное сходство чертъ лица и прекрасную отбѣлку всѣхъ подробностей, не исключая и собачки, лежащей у ногъ своего господина, коего она была неотступнымъ спутникомъ во всѣхъ его поѣздкахъ.

— Судъ присяжныхъ, разсматривающій состояніе умершихъ, 9 числа разсматривалъ тѣло мужчины, скончавшагося вслѣдствіе пользованія холодною водою. Зала была наполнена зрителями. Покойникъ отправился было для пользованія въ заведеніе врачеванія холодною водою Д-ра Элиса, и тамъ скончался. Присяжные объявили, что этотъ мужчина „лишился жизни вслѣдствіе несоотвѣтственнаго пользованія въ сказанномъ заведеніи;“ и произнесли приговоръ, обвиняющій Д-ра Элиса, въ умерщвленіи, который затѣмъ преданъ будетъ уголовному суду.

20 Іюня.

Ея Величество Королева выѣхала вчера, въ первый разъ послѣ родовъ, на островъ Вайтъ, гдѣ проживетъ нѣкоторое время въ кругу дѣтей своихъ, также герцогини Кентской, герцога и герцогини Саксенъ-Кобургскихъ.

— Корреспондентъ журнала *Börsenhalle* сообщаетъ изъ Лондона отъ 20-го числа, что 19-го числа превія по биллю о зерновомъ хлѣбѣ въ комитетѣ верхней палаты окончены, и что билль этотъ, наконецъ, безъ всякой перемѣны комитетомъ былъ утвержденъ. Герцогъ Ричмондъ предложилъ бы-

ращенъ лицомъ къ народу, съ этою цѣлію большой алтарь въ церкви св. Патра, помѣщается по срединѣ церкви.

По окончаніи литургіи, начинается настоящій обрядъ коронованія. Папа, въ креслѣ, подъ большимъ пурпуровымъ балдахинномъ, отправляется въ большую вышнюю ложу, выходящую на петровскую площадь, и именующуюся ложею благословенія (*Loggia della Benedizione*), садится тамъ на приготовленный съ этою цѣлію престолъ, окруженный всѣми кардиналами и придворными, и является передъ несмѣтными толпами народа, наполняющего площадь и портики. Пѣвчіе начинаютъ гимнъ: *Corona aurea super caput ejus* (златой вѣнецъ на главѣ его), во время коего, кардиналъ-вице-деканъ снимаетъ съ главы Папы золотую митру, которая на немъ была доселѣ, а на мѣсто ея, кардиналъ-деканъ надѣваетъ ему тиару, произнося слѣдующія слова: *Accipe tiaram tribus coronis ornata, et scias te esse patrem principum et regum, rectorem orbis in terra, vicarium Salvatoris nostri Jesu Christi, cui est honor et gloria, in saecula saeculorum. Amen.* (Прими тиару, украшенную тремя коронами, и знай, что ты отецъ Князей и Царей, правитель міра, намѣстникъ Иисуса Христа, которому да будетъ честь и слава во вѣки вѣковъ. Аминь).

Тиара, употребляемая теперь при коронованіи Папы, есть та самая, которую Наполеонъ подарилъ Пію VII; эта тиара сдѣлана изъ бѣлаго бархата; на ней три короны выложены сапфирами, изумрудами, лхонтами, жемчугомъ и алмазами; на верху нахо-

дятся 140 противъ 107. Пoczѣмъ далше нарady до слѣдующаго посидѣнія отложено zostały.

— Разпрawy в Изби Niższej nad irlandzkim bilem przymusowym jeszcze i na wczorajszym posiedzeniu nie zostały ukończone.

— Xiążę Sasko-Koburgski z małżonką swoją i stryjcem, przybył z Lizbony do Southampton.

— Angielska flota ewolucyjna, która opuściła Cork 11-go b. m., zawinie naprzód do przystani Bantry, gdzie żołnierze morsey wysadzeni będą na ląd, w celu odbywania ćwiczeń wojennych.

— Członkowie Ligi przeciw prawom zbożowym, we dwa dni po potwierdzeniu przez Królowę bilu zbożowego, chcą się zgrupować, dla oświadczenia, że cel ich związku osiągnięty został; poczem zawiadomią, że dalšie składki nie są już potrzebne, i odroczą się na czas nieoznaczony. Jednakże ma być wyznaczony Komitet, dla czuwania nad wszelkimi pokuszeniami przeciwników w celu zniweczenia skutków bilu i przywrocenia ceł protekcyjnych.

— Z Edynburga donoszą, że kolosalny posąg z marmuru białego, poświęcony pamięci Waltera Scotta, wkrótce będzie ukończony. Wychwalają uderzające podobieństwo rysów twarzy i piękność wszystkich szczegółów, aż do psa leżącego przy nogach swego pana, którego nieodstępny był towarzyszem w jego wszystkich podróżach po kraju.

— Sąd przysięgłych, rozpoznający stan zmarłych osób, ogłądał d. 9 zwłoki mężczyzny, zmarłego w skutku kuracyi wodą zimną. Sala była do natłoku napelniona. Zmarły udał się był na kuracyę do zakładu leczenia wodą Dra Ellis i tam dui swoje zakończył. Przysięgli wyrzekli, że człowiek ten „utracił życie skutkiem niewłaściwej kuracyi w powyższym zakładzie“, i wydali wyrok, oskarżający Dra Ellis o morderstwo, który zatѣm oddany będzie pod sąd kryminalny.

Dnia 20 czerwca.

Królowa udała się wczoraj, pierwszy raz po swoim wyzdrowieniu, na wyspę Wight, gdzie czas niejaki z dziećmi, tudzież z Xiężną Kent i Xięztwem Sasko-Koburgskiem zabawi.

— Korespondent dziennika *Börsenhalle* donosi z Londynu pod d. 20 rano, że w dniu 19 rozprawy nad bilem zbożowym w Komitecie Izby Parów zamknięte zostały, i że tenże bil nareszcie bez żadnej zmiany przy Komitecie przyjęty został. Xiążę Richmond proponował był wprowadzić znowu kilka nowych dodatków, ale i te po dłuższych rozprawach

Po skończonj Mszy św. zaczyna się właściwy obrzęd koronacyi. Papież, niesiony na krześle, pod wielkim baldachimem z purpury, udaje się do wielkiej loży zewnętrznej, nad krużgankiem kościoła, wychodzącej na plac św. Piotra, zwanj Lożą Błogosławieństwa (*Loggia della Benedizione*), i zasiada tam na przygotowanym dlań tronie, otoczony wszystkimi Kardynałami i dworem, w obec niezliczonego ludu, który plac i krużganki napelnia. Śpiewacy zaczynają hymn: *Corona aurea super caput ejus*, (wieniec złoty nad głową jego), podczas którego, Kardynał Wice-Dziekan zdejmuję z głowy Papieża mitrę złotą, którą dotąd nosił, a na to miejsce Kardynał-Dziekan, wkłada mu na czoło tyarę, mówiąc te słowa: *Accipe tiaram tribus coronis ornata, et scias te esse patrem principum et regum, rectorem orbis in terra, vicarium Salvatoris nostri Jesu Christi, cui est honor et gloria, in saecula saeculorum. Amen.* (Przyjmij tyarę trzema koronami ozdobną, i wiedz że jesteś ojcem xiążąt i królów, rządzącą światu na ziemi, namiestnikiem Jezusa Chrystusa, któremu jest cześć i chwala na wieki wieków. Amen.).

Tyara, używana do koronacyi od czasów Piusa VII, darowana była temu Papieżowi przez Cesarza Napoleona. Jest ona z axamitu białego; trzy zaś zdobiące ją zewnątrz korony, ułożone są z szafirów, szmaragdów, rubinów, pereł i brylantów. Na wierzchu jest ogromny szmaragd, nad

ло снова, несколько новых добавочных статей, но он, после продолжительных прений, без баллотировки были отвергнуты. Третье чтение сего билля имѣетъ послѣдовать 23-го числа. — Дальнейшія пренія по ирландскому понудительному биллю имѣли продолжаться 19-го числа, но по поводу накопления другихъ дѣлъ, оторочены были до 22-го числа.

— Вчера у герцога Веллингтона былъ банкетъ, даваемый имъ ежегодно въ воспоминаніе победы, при Ватерлоо.

— Принцъ Лудвигъ Наполеонъ находится еще въ Лондонѣ, ожидая тамъ разрѣшенія державъ, чрезъ владѣнія коихъ онъ хочетъ проѣхать во Флоренцію.

— По послѣдней переписи, народонаселеніе Англіи, Шотландіи и Валліса, въ исходѣ прошлаго года состояло изъ 19,572,574 душъ, а въ 1801 году въ трехъ этихъ государствахъ считалось 10,912,646 жителей.

— Англійскій флотъ на Южномъ океанѣ, считая въ томъ числѣ стоящія на дорогѣ суда, состоитъ изъ 18 военныхъ кораблей съ 420 орудіями, и съ 4,495 чел. экипажа; Американцы же имѣютъ тамъ 9 кораблей вооруженныхъ 275 орудіями съ экипажемъ въ 2,900 человекъ.

И т а л і я.

Римъ, 13 Іюня.

Вчера, по истеченіи 9 дней, окончилось богослуженіе за упокой души скончавшагося Папы. Послѣднюю литургію совершилъ архіепископъ Капуанскій, кардиналъ Серра-Кассано, вмѣстѣ съ кардиналами пресвитерами: Франсои, Барберини, Спинола и Бриньоли, а похвальное слово произнесъ Монсиньоръ Розани. Слово это есть, какъ говорятъ, образецъ отличной Латини и отличается прекрасными мыслями. Послѣ литургіи, всѣ св. Коллегія отправилась въ Ватиканъ на послѣднюю конгрегацию предъ конклавомъ, который начнется завтра.

— Кардиналъ Микара такъ сильно заболѣлъ, что носился уже слухъ, будто онъ умеръ; но вотъ уже другой день, какъ ему сдѣлалось лучше, и онъ вѣрно будетъ участвовать въ конклавѣ.

— Покойный Папа Григорій XVI, слылъ искуснымъ математикомъ. Когда онъ былъ еще камедулскихъ монахомъ, Наполеонъ хотѣлъ вызвать его для занятія должности директора политехнической школы въ Парижѣ.

15 Іюня.

Вчера, послѣ торжественнаго Богослуженія въ церкви св. Петра утромъ, всѣ святая коллегія, въ 6-ть часовъ по полудни, отправилась торжественно на конклавъ, въ квиринальскій дворецъ. Въ этомъ ходѣ участвовало 45 кардиналовъ; сверхъ сего пять другихъ кардиналовъ, кои по старости лѣтъ и слабо-

дятся большой изумрудъ съ алмазнымъ крестомъ. Она цѣвится въ 428,000 фр.

Послѣ коронованія происходитъ великое благословеніе, которое Папа, вставъ съ мѣста, съ тиарою на головѣ, даетъ собравшемуся на площади народу. Пушечные залпы, звонъ колоколовъ, и оркестры музыки, разставленные въ разныхъ мѣстахъ площади, придаютъ сей минутѣ неизъяснимое величіе. Это — то благословеніе, которое иногда называютъ за границею *Urbi et Orbi* (города и міра), хотя ни традиція, ни литургія, ни даже самая форма благословенія, не оправдываютъ сего названія.

Прежде былъ обычай, въ день коронованія бросать деньги народу, собравшемуся на парадной лѣстницѣ Ватикана; теперь эти деньги раздаются бѣднымъ; но общественныя увеселенія существуютъ еще, и между прочимъ, храмъ св. Петра великолично освѣщается и въ крѣпости св. Ангела сожигается большой фейерверкъ (*la girandola*).

Если Папа не былъ кардиналомъ-епископомъ, то немедленно послѣ коронованія происходитъ обрядъ посвященія его въ сей санъ. Въ первыя вѣка церкви обыкновенно выбирали Папъ изъ диаконовъ, которые были истинными администраторами имуществъ церкви. Но съ XIII столѣтія было только трое Папъ, которые не имѣли епископскаго сана: Климентъ XIV, Пій VI и Григорій XVI. Вновь избранный Папа, Пій IX былъ также только кардиналомъ-священникомъ.

Спустя нѣсколько дней послѣ коронованія, Папа отправляется торжественно въ Базилику св. Іоанна Латеранскаго, чтобы принять въ свое вѣдѣніе этомъ

безъ голосованія одрзучено. Третье одczytanie tego bilu ma nastąpić w dniu 23. W Izbie Niższej dalsze rozprawy nad irlandzkim bilem przymusowym, miały się odbywać d. 19, ale z powodu natłoku innych przedmiotów, odłożone zostały do dnia 22.

— Wczoraj odbyła się doroczna biesiada, dawana przez Xięcia Wellingtona towarzyszom broni, na pamiątkę zwycięstwa pod Waterloo.

— Xiążę Ludwik Napoleon bawi jeszcze w Londynie, oczekując na pozwolenie mocarstw, aby się mógł udać do Florencji.

— Według spisu urzędowego, ludność Anglii, Szkocji i Walii, przy końcu zeszłego roku wynosiła 19,572,574 dusz, w roku zaś 1801 te trzy kraje miały ogółem tylko 10,912,646 mieszkańców.

— Flota angielska na morzu Południowym, licząc w to znajdujące się po drodze okręty, składa się z 18 okrętów wojennych, mających 424 dział i 4,495 ludzi załogi; Amerykanie zaś mają na tychże wodach 9 okrętów uzbrojonych 275 działami, z osadą wynoszącą 2,900 głów.

W ł o c ł ę.

Rzym, 13 czerwca.

Wczoraj z upływem dnia 9-go, zakończyło się żałobne nabożeństwo za duszę Papieża. Ostatnią Mszę odspiewał Arcybiskup Kapui, Kardynał Serra-Cassano, w towarzystwie Kardynałów-Kapłanów: Franzoni, Barberini, Spinola i Brignole. Mowę pochwalną miał Mons. Rossani. Mowa ta mająca być wzorem wybornej łaciny, odznacza się również ważnością i wzniosłością myśli. Po nabożeństwie całe św. Kollegium udało się do Watykanu na ostatnią kongregację przed Konklawę, które się jutro rozpocznie.

— Kardynał Micara tak mocno był słaby, że już kilkakrotnie rozchodziła się pogłoska o jego śmierci, atoli od dwóch dni stan jego zdrowia znacznie się polepszył, tak, że będzie się mógł udać na Konklawę.

— Zmarły Papież Grzegorz XVI, słynny był jako biegły matematyk. Kiedy był jeszcze zakonikiem Kamendulskim, Napoleon chciał go powołać na Dyrektora Szkoły politechnicznej w Paryżu.

Dnia 15 czerwca.

Dnia wczorajszego, po uroczystej Mszy rano w kościele św. Piotra, całe Kollegium Święte, wieczorem o godz. 6-jej, udało się w uroczystej processji na Konklawę do pałacu kwirynalskiego. Liczba należących do processji Kardynałów, wynosiła 45; prócz tego pięciu innych, którzy z powodu wieku i słabości, nie mogli mieć w niej udziału,

którym wznosi się krzyż z dużych brylantów. Wartość tej tyary szacowana jest na 428,000 franków.

Po dopełnionej koronacji, ma miejsce Wielkie Błogosławieństwo z krążanką kościoła św. Piotra, które Papież powstawszy z miejsca, z tyarą na skroni, zgromadzonemu na placu ludowi udziela. Huk dział, dźwięk dzwonów, i odgłos wielolicznych muzyk, rozstawionych wszędzie na placu, podwaja uroczystość tej chwili. Jest to właśnie to błogosławieństwo, które zowią niekiedy za granicą: *Urbi et Orbi* (miastu i światu); lubo ani tradycja, ani liturgia, ani nawet sama formuła błogosławieństwa, nie usprawiedliwiają tego nazwania.

Niegdyś w dzień koronacji Papieża, rozrzucono ludowi ze wschodów Watykańskiego pałacu, znaczne summy pieniędzy; dziś rozdają tylko hojną jałmużnę dla ubogich. Publiczne jednak zabawy dla ludu są dotychczas w użyciu; a między innymi uroczyste oświecenie kopuły św. Piotra, i fajerwerk na zamku św. Aniela (*La girandola*).

Jeżeli Papież nie jest z liczby Kardynałów-Biskupów, tedy zaraz po koronacji, następuje obrzęd wysięcenia go na 1ę godność. W pierwszych wiekach kościoła obierano zwykle Papieżami Dyakonów, jako właściwych administratorów dóbr Kościoła; ale od wieku XIII, trzej tylko dotąd Papieże byli nie z liczby Biskupów: Klemens XIV, Pius VI i Grzegorz XVI. Nowo obrany Papież, Pius IX, był także tylko Kardynałem-Kapłanem.

W kilka dni po koronacji, Papież udaje się do Bazyliki św. Jana Laterańskiego, dla objęcia jej uroczystości w posiadłość. Jest to tylko prosta formalność, przypomni-

сти здоровья, не могли принять въ немъ участія, ожидали ихъ у входа. Въ числѣ послѣднихъ былъ Кардиналъ-Деканъ Микара, здоровье коего значительно поправилось, и который въ павловскомъ придѣлѣ принималъ обычную присягу кардиналовъ и чиновниковъ конклава, и происесъ при этомъ причающую рѣчь. За симъ кардиналы принимали, въ своихъ келіяхъ, постыщенія иностранныхъ посланниковъ, прелатовъ и римскаго дворянства, а также своихъ друзей и знакомыхъ. Стеченіе постытителей было столь велико, что конклавъ, который обыкновенно запираютъ въ три часа послѣ захождения солнца, былъ открытъ до полуночи. — Городъ совершенно спокоенъ, изъ провинціи получаютъ также благопріятныя извѣстія, гдѣ, не смотря на общее опасеніе, порядокъ вовсе не былъ нарушенъ.

— Сегодня, утромъ, большая часть бѣлаго и чернаго римскаго духовенства, собравшись въ церкви двѣнадцати апостоловъ, начала обычный во время конклава церковный ходъ по городу и около квиринальскаго дворца; сверхъ сего, во всѣхъ храмахъ происходило молебствіе о ниспосланіи св. Духа на собравшихся въ конклавъ кардиналовъ.

17 Іюня.

17-е Іюня есть день торжества и радости для церкви, для государства и для нашего города. Въ 9 часовъ утра, при залпахъ изъ крѣпости св. Ангела и звонѣ колокола въ кардиналъ-каммергеръ, предшествуемый церемоніей-мастеромъ, появился на крыльцѣ квиринальскаго дворца, и возвѣстилъ собравшемуся народу, о благополучномъ совершеніи избранія новаго Папы, Пия IX. Громогласныя восклицанія народа привѣтствовали это желаемое возвышеніе, и были величественнымъ изъявленіемъ общаго удовольствія и радости. Вскорѣ послѣ того, на этомъ же крыльцѣ появился самъ новый Папа, въ сопровожденіи кардиналовъ, и со слезами на глазахъ въ первый разъ благословилъ народъ. Неумолкаемыя восклицанія: „Да здравствуетъ!“ почти заглушили звонъ всѣхъ колоколовъ столицы. Послѣ обѣда Папа отправится въ церковь св. Петра. Во всемъ городѣ приготовляютъ великолѣпную иллюминацію къ вечеру. Завтра во всѣхъ церквахъ пропѣть будетъ торжественный гимнъ *Te Deum*, и начнется трехдневное благодарственное молебствіе.

Опечатка: Въ 48-мъ N. Виленаго Вѣстника, на 389 страницѣ, вмѣсто: *Папа Пій IX, со врезки св. Петра, считается и имъ соотъ два дѣять девять мѣ,* должно читать: *дѣсь и имъ дѣсь девять мѣ.*

храмъ. Это только формальная церемонія, имѣющая связь съ званіемъ епископа города Рима, котораго мѣстомъ служенія должна быть поминутая церковь. Прежде это принятіе сопровождалось любовными обрядами. На пути, подлѣ триумфальныхъ воротъ Тита, Евреи въ богатыхъ нарядахъ, воздавали шествовавшему торжественнымъ ходомъ Папѣ дань благоговѣнія и преданности, а духовенство разныхъ орденовъ встрѣчало его съ кадильницами. Въ церкви подносили Папѣ, сѣдѣющему на порфиrowомъ стулѣ каци и розги, въ знакъ того, что онъ можетъ взыать и отпущать, исправлять и карать. За симъ Папу препоясывали поясомъ, на которомъ висѣлъ шелковой кошелекъ такого же цвѣта, содержащій въ себѣ двѣнадцать дорожекъ камней и мускусъ. Кошелекъ былъ эмблемою благотворенія, двѣнадцать камней, означали двѣнадцать апостоловъ, мускусъ — благоуханіе добродѣтелей первосвященника. Потомъ Его Святѣйшество бросалъ мѣдныя деньги народу поворъ: *Aurum et argentum non est mihi; quod autem habeo tibi do.* Наконецъ онъ садился на другомъ порфиrowомъ стулѣ, имѣвшемъ названіе нечистаго, потому, что тогда пѣли псаломъ: *de stercore erigit pauperem* (изъ нечистоты возвысилъ бѣднаго). Левъ X, въ 1513 году, былъ послѣдній Папа, который выполнялъ весь этотъ церемоніаль. Теперь онъ гораздо проще; и когда все оканчивается, тогда Папа возвращается въ свой дворецъ, откуда посылаетъ къ патриархамъ, архіепископамъ и епископамъ католическаго мира циркулярное посланіе съ объявленіемъ о возшествіи своемъ на престолъ.

ожидало на нихъ у wejściu. Мѣжду ostatnimi był Kardynał-Dziekan Micara, którego zdrowie znacznie się poprawiło, i który w kaplicy Paulińskiej, przyjmował zwykłą przysięgę Kardynałów i urzędników Konklawe, i miał do nich stosowną przemowę. Kardynałowie przyjmowali następnie w swoich celach odwiedziny Posłów zagranicznych, Prelatury i Szlachty Rzymskiej, oraz swoich przyjaciół i znajomych. Natłok odwiedzających był tak nadzwyczajny, że Konklawe, które się zwykle we trzy godziny po zachodzie słońca zamyka, aż do północy tą razą musiało być otwarte. Miasto jest zupełnie spokojne, i również pomysłne nowiny dochodzą nas z prowincyi, gdzie pomimo powszechnej obawy, porządek zgoła zakłócony nie został.

— Dnia dzisiejszego rano, większa część zakonnego i świeckiego duchowieństwa Rzymskiego, zebrana w kościele Dwunastu ŚŚ. Apostołów, rozpoczęła zwykle podczas Konklawe processyę po mieście, i około Kwirynalskiego pałacu; oprócz tego we wszystkich kościołach odbywa się solenne nabożeństwo, na uproszenie łaski Ducha św. dla zgromadzonych w Konklawe Kardynałów.

Dnia 17 czerwca.

Dzień dzisiejszy jest dniem uroczystej radości dla Kościoła, dla kraju i dla miasta naszego. O godzinie 9-jej rano, przy biciu z dział na zamku św. Anioła, i wesołym odgłosie dzwonów, Kardynał-Szambelan, poprzedzony przez Mistrza obrzędów, ukazał się na krążanku pałacu Kwirynalskiego, i obwieścił zebranemu ludowi, szczęśliwie dokonany wybór nowego Papieża, Piusa IX. Grzmiące okrzyki ludzi powitały tę pożądaną wiadomość, i były najwymowniejszym wyrazem ogólnego zadowolenia i radości. Wkrótce potem na tymże krążanku, ukazał się sam nowy Papież, prowadzony przez Kardynałów, i zalany rzewnemi łzami, udzielił po raz pierwszy błogosławieństwo ludowi. Nieustanne okrzyki „Niech żyje!“ głużyły prawie odgłos wszystkich razem dzwonów stolicy. Po południu Papież uda się do kościoła św. Piotra. W całym mieście przygotowują wspaniałą illuminacyę na wieczór. Jutro we wszystkich kościołach odśpiewane będzie uroczyste *Te Deum*, i rozpocznie się trzydniowe dziękczynne nabożeństwo.

Sprostowanie omyłki. W Nrze 48 Kurjera Wileńskiego, na stronie 389, zamiast: *Papież Pius IX jest od czasu Piotra św. pięćsetnym dwudziestym dziewiątym Papieżem z rzędu, należy poprawić: dwusetnym pięćdziesiątym dziewiątym.*

najaca obowiązki i godność Biskupa miasta Rzymu, którego ten kościół mianuje się stolicą. Niegdyś towarzyszyły jej ciekawe obrzędy. W drodze, przy Łuku tryumfalnym Tytusa, Żydzi, w bogatych strojach, składali idącemu w processyi Papieżowi hołd posłuszeństwa i wierności; a duchowieństwo rozmaitych zakonów, okadzało po kolei drogę, którą przechodził. W kościele Papież zasiadłszy na kamiennym krześle z porfiru, przyjmował od kapituły klucze i różgę, na znak, że może zamykać i odmykać, porządek i kareć. Następnie opasywano go pasem, u którego wisiał worek z jedwabiu, zawierający 12 drogich kamieni i piżmo. Worek był godłem hojności; leżba kamieni przypominała 12 Apostołów, a piżmo wonność świętości. Papież rzucał wówczas ludowi sztuki monety miedzianej, mówiąc: *Aurum et argentum non est mihi; quod autem habeo, tibi do.* (Złoto i srebro nie jest dla mnie, ale co mam, to ci daję). Nakoniec siadał na innym, także porfirowym krześle, które nosiło osobliwszą nazwę: *gnojowego*, z powodu, iż w tymże czasie śpiewano psalm: *de stercore erigit pauperem* (z gnoju podniósł ubogiego). Leon X, w roku 1513 był ostatnim Papieżem, który przy koronacyi swojej cały ten ceremoniał zachował. Dziś wszystko odbywa się prościej; Papież zaś, po skończonym obrzędzie, wróciwszy do pałacu, wydaje okólnik do wszystkich Patriarchów, Arcybiskupów i Biskupów katolickiego świata, donosząc im o swoim wstąpieniu na Apostolską Stolicę św. Piotra.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 3 Іюня.

Новый кабинетъ отправилъ къ испанскому правительству ноту, въ которой требуетъ объясненія на счетъ собранія войскъ на португальской границѣ, и жалуется на поведеніе Г. Гонзалеса Браво во время послѣднихъ событій въ Лиссабонѣ. Гонзалесъ Браво послалъ, вслѣдствіе сего, энергическую ноту къ Г. Пальмеллу, въ которой объявилъ, что при малѣйшей обидѣ Испанская армія вступитъ въ Португалію.

— Въ жур. *Tiempo* извѣщаютъ, что въ Коимбрѣ, главномъ городѣ провинціи Беиры, образовалась верховная революціонная юнта, которая назначила собственное министерство, и, кажется, намѣрена приступить въ исполненіе программу инсurreкціи, именно созвать кортесы, вооружить національную гвардію, и объявить неограниченную свободу тисненія. Между тѣмъ, амнистія, дарованная всѣмъ участникамъ въ возмущеніи 1842, противъ министерства Коста Кабрала, отмѣна самыхъ ненавистныхъ мѣръ сверженнаго кабинета, и разныя назначенія чиновниковъ, любимыхъ народомъ, уже очень успокоили умы. Законъ о національной гвардіи будетъ пересмотрѣнъ. Нѣсколько провинціальныхъ юнтъ объявили себя въ пользу нынѣшняго кабинета.

— Лиссабонскій банкъ приостановилъ на три недѣли выдачу наличныхъ денегъ, такъ какъ по поводу многочисленныхъ и вдругъ объявляемыхъ требованій желающими занять деньги подъ залогъ золотой посуды, разныхъ драгоценностей и другихъ предметовъ не лзя было удовлетворить всѣхъ требованій. Только одна эта осталась мѣра, которая утверждена и Королевою, на основаніи представленныхъ директорами банка объясненій.

— По силѣ декрета Королевы, вчерашняго числа, подписаннаго всѣми министрами, національная гвардія будетъ вновь образована и вооружена.

PORTUGALIA.

Lizbona, 3 czerwca.

Nowy gabinet portugalski przesłał do rządu hiszpańskiego notę, w której żąda objaśnienia przyczyn, dla jakich korpus armii hiszpańskiej postawiony jest nad granicą portugalską, i użala się na postępowanie P. Gonzales Bravo podczas ostatnich wypadków w Lizbonie, które spowodowały upadek ministerstwa Cabrala. P. Gonzales Bravo ze swojej strony, przesłał nawzajem Xięciu Palmella energiczną notę, w której oświadcza, że za doznaniem najmniejszej zniewagi, armia hiszpańska wkroczy do Portugalii.

— Dziennik *Tiempo* udziela wiadomość, że w Koimbrze, głównem mieście prowincyi Beiry, utworzona została najwyższa rewolucyjna junta, która wybrała własne ministerium, i jak się zdaje, chce przywieść do skutku program powstania, to jest zwołać Kortezy, uzbroić gwardyę narodową i ogłosić nieograniczoną wolność druku. Z tem wszystkiem, amnestya, udzielona wszystkim spółnikom powstania z roku 1842 przeciwko gabinetowi Kosta Kabrala, oraz cofnięcie najbardziej nienawistnych postanowień obalonego gabinetu i mianowanie różnych popularnych urzędników, wpłynęły znacznie na uspokojenie umysłów, tak, że już kilka junt prowincjonalnych oświadczyły się za teraźniejszym gabinetem.

— Bank Lizboński zawiesił na trzy tygodnie wypłatę gotówki, ponieważ przy niezmiernym natłoku i niemożności dawania pożyczek na złoto, kosztowności i inne zastawy, ta jedna tylko pozostała dlań droga. Królowa zatwierdziła ten środek, za zasadzie złożonego sobie przez Dyrektorów banku objaśnienia.

— Dekretem Królowej z dnia wczorajszego, podpisanym przez wszystkich Ministrów, milicya narodowa ma być na nowo uorganizowana i uzbrojona.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 1 Іюня.

Генералъ Тайлоръ, съ 2,300 чел. войска, разбилъ 8-тысячный мексиканскій отрядъ 8 и 9 Мая, на берегахъ рѣки Пало-Альто, и отбросилъ непріятеля за Ріо-Гранде. Этою побѣдою обязанъ онъ, большею частію своей артиллеріи, которая сильно дѣйствовала противъ непріятеля. Мексиканцы потеряли 300 человекъ убитыми и ранеными, и 100 чел. плѣнными, а въ томъ числѣ генерала Ла Вега, 8 орудій и 3 знамени; у Американцевъ же убиты 3 офицера и 40 нижнихъ чиновъ; ранено 13 офицеровъ и 100 нижнихъ чиновъ. Захваченные въ плѣнъ мексиканскіе офицеры, отправлены въ Новый-Орлеанъ. Генералъ Тайлоръ расположился въ своемъ укрѣпленномъ лагерѣ. Вслѣдствіе сей побѣды, дальнѣйшее сопротивленіе Мексиканцевъ считаютъ здѣсь невозможнымъ, и только недостатокъ денегъ и людей, а также опасность жаркаго времени года воспрепятствовали немедленному походу нашихъ войскъ къ столицѣ Мексики. Генералъ Тайлоръ получилъ двойную выгоду: не только овладѣлъ обоими берегами рѣки Ріо-Гранде, но сверхъ сего, его побѣда послужила ему къ перемѣнѣ расположенія умовъ въ южныхъ земляхъ Штатовъ, такъ что теперь не лзя уже сомнѣваться въ полученіи отъ нихъ требуемыхъ подкрѣпленій. Между тѣмъ правительство Соединенныхъ Штатовъ продолжаетъ дѣлать приготовленія къ войнѣ. Письмо изъ Вашингтона сообщаетъ, что президентъ Полкъ рѣшился созвать 50,000 волонтеровъ, изъ коихъ 25,000 чел. отправятся тотчасъ къ границѣ, коль скоро будутъ вооружены. Генералу Скотту предоставлена будетъ главная команда надъ арміею. Сверхъ сего, вся морская сила Соединенныхъ Штатовъ, усиленная 10 или 15 военными пароходами, вскорѣ получить повелѣніе приступить немедленно къ блокадѣ мексиканскихъ береговъ. Полагаютъ также, что пораженіе мексиканскихъ войскъ, повлечетъ за собою паденіе министерства въ Мексикѣ, и что внутреннія политическія раздоры, еще болѣе ослабятъ оборонительныя силы Мексиканцевъ.

СТАНЪ-ЗЪЕДНОЧНЫЕ АМЕРЫКИ ПОЉНОЧНЪЯ.

Новый-Йоркъ, 1 czerwca.

Генералъ Taylor, mający 2,300 ludzi, zadał ośmiotysięcznemu wojsku Meksykańskiemu wielką klęskę w dniach 8-m i 9-m Maja, nad brzegami rzeki Palo Alto, i odpart je za Rio Grande. Zwycięstwo to winien po większej części swojej artylleryi, która silnie nieprzyjaciela raziła. Meksykanie utracili 300 ludzi, stu jeńców, a między tymi Jenerała La Vega, ośm dział i trzy chorągwie; my z naszej strony mamy zabitych trzech oficerów i 40 żołnierzy, oraz rannych 13 oficerów i 100 szeregowych. Oficerów Meksykańskich pojmany w niewolę, odesłano do Nowego-Orleanu. Jenerał Taylor zajął znowu swój oszańcowany obóz pod Matamoras. W skutek tego zwycięstwa, dłuższy opór Meksykanów uważają tu za niepodobny, i tylko brak pieniędzy i ludzi, oraz niebezpieczeństwo gorącej pory roku, stanęły na przeszkodzie niezwłócznemu pochodowi wojsk naszych ku stolicy Meksyku. Jenerał Taylor odniósł podwójne korzyści: nie tylko bowiem opanował oba brzegi rz. Rio-Grande, ale nadto zwycięstwo jego posłużyło mu do zmienienia usposobienia umysłów w południowych krajach Unii, tak, że już teraz nie może wątpić o otrzymaniu od nich żądanych posiłków. Tymczasem rząd Stanów-Zjednoczonych nie ustaje w czynieniu przygotowań do wojny. Korrespondencya z Washingtonu donosi stanowczo, że Prezydent Polk postanowił powołać 50,000 ochotników, z których 25,000 udadzą się natychmiast na granicę, skoro tylko uzbrojeni zostaną. Jenerałowi Scott powierzone ma być naczelne dowództwo armii; przytém cała siła morska Stanów-Zjednoczonych, wzmocniona 10 lub 15 parostatkami wojennymi, ma natychmiast być wezwaną do blokowania brzegów Meksykańskich. Sądzą zresztą, że klęski wojska meksykańskiego pociągną za sobą upadek ministerstwa w Meksyku, i że wewnętrzne polityczne niezgody osłabiają jeszcze bardziej siły tego kraju.